

THE KUPPUSWAMI SASTRI
RESEARCH INSTITUTE,
MADRAS

599

विज्ञानमार्गदर्शनी ग्रन्थमाला २,

लक्ष्मीनिलयसंस्कृतवाङ्मालाध्यापकेन

पि. विश्वनाथनायकेन विरचितया भावदीपिन्या

समलंकृतम्

॥ चाणक्यशतकम् ॥

लक्ष्मीनिलयसंस्कृतवाङ्मालाध्यक्षेण

पण्डित पि. नारायणनायकेन संशोधितम् ।

श्रीशिवपुराणे मङ्गलोद्देशमुद्गालये
मुद्रणपित्रम् ।

कलकत्ता १९०७

നമോ വിദ്വജ്ഞാവ ।

മാവദീപിനീസമൽകൃതം

॥ चाणक्यशतकम् ॥

अशोभ्यो निर्धनः पात्राऽशाच्य पण्डितवान् ॥ १ ॥

अशोभ्या विभवा नागी पूजपोजयैर्ताമൃता ॥ ५१ ॥

अपिचः पुरुष शोभ्य शोभ्य भैशुनयमजम ।

निराशाग पत्रा शोभ्या शोभ्य राज्ययराजकम् । ५२ ॥

कुर्वन् स ह सम्पर्कं पाण्डितं तद विद्वन्नाम् ।

शान्तिं च सम मेक कुवाणो न निवश्यति ॥ २ ॥

പ്രാണിജനാരുടെ കരുണയ്ക്ക് ശരീരസന്ദർശനം വേറെ കാര്യങ്ങളെ വിദഗ്ദ്ധനായ അധ്യയം വേറെയറിയാല്ല. അയാൾക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ടാകുന്ന സൽപ്പദ്യം വാഗ്ദ്രവ്യത്തിനുള്ളതാണെന്നു കരുതുന്നവർക്കുണ്ടാകുന്ന പശ്ചാത്താപം വേറെയല്ല. അതുകൊണ്ടു കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചു പഠിക്കുന്നവർക്കുണ്ടാകുന്ന പശ്ചാത്താപം വേറെയല്ല.

പ്രാണിജനാരുടെ കരുണയ്ക്ക് ശരീരസന്ദർശനം വേറെ കരുതുന്നവർക്കുണ്ടാകുന്ന പശ്ചാത്താപം വേറെയല്ല. അതുകൊണ്ടു കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചു പഠിക്കുന്നവർക്കുണ്ടാകുന്ന പശ്ചാത്താപം വേറെയല്ല. അതുകൊണ്ടു കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചു പഠിക്കുന്നവർക്കുണ്ടാകുന്ന പശ്ചാത്താപം വേറെയല്ല. അതുകൊണ്ടു കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചു പഠിക്കുന്നവർക്കുണ്ടാകുന്ന പശ്ചാത്താപം വേറെയല്ല.

സൽകർമ്മത്തിൽ ജനിച്ചു കഴിഞ്ഞുപോയതിനുശേഷം, വിദഗ്ദ്ധനായവർക്കുണ്ടാകുന്ന പശ്ചാത്താപം, അതുകൊണ്ടു കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചു പഠിക്കുന്നവർക്കുണ്ടാകുന്ന പശ്ചാത്താപം വേറെയല്ല. അതുകൊണ്ടു കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചു പഠിക്കുന്നവർക്കുണ്ടാകുന്ന പശ്ചാത്താപം വേറെയല്ല.

കളാ ഇതി പരാधीനാ കളോ വാസോ നിരാശയ. ।
നിർബനോ ന്യവസാപയ്വ സർവ്വകളാ ദരിദ്രതാ ॥ ൧൩ ॥

തസ്കരസ്യ കൃതോ ദധോ ദുർജനസ്യ കൃത ക്ഷമാ ।
വേദവാനാഷ്ട കൃത സ്നേഹ കൃത സത്യയ്വ കാഷിനാമു ॥ ൧൪ ॥

ധേവീതസ്യ കൃതോ മാവ കാപനസ്യ കൃത. സുസ്തമ ।
ശ്ലീഘാ ഭുത: സന്ദീവയ്വ കൃതാ മേധാ സ്വജസ്യ ച । ൧൫ ॥

സുപാകന്ത്ര മിച്ഛാമഃ കീവീതം കഷ്ടമാണീ (കൃഷ്ണ
കരമാണീ) മരുഭൂതന്ത്രവൃതഃ (സരസ്വതാമരമിച്ഛാമഃ)
വദസം കഷ്ടമാണ യഥാധീതമാമ കല്പവദസം കഷ്ടം
അന്നം പുനനാൽ ദാഹിദ്യം സവ്യവീതമാമമിച്ഛാ കഷ്ട
മഃ തുവദമാണമാണീ 37

കജ്ജനാഥർ കരവീരട്, കരവേദ, കരവേദത്തിൽ
അനം അനം വേദ്യന്ത്രകരവേദ അനം കരവീരട് (സ
വദ കരവവീരട് കരവവീരട്) കരവേദന്ത്രമാമ സ
സുതമാമ 38

(കാത്യായനീൽ നിരൂകനാമ) കൃഷ്ണം മനവ്യം,
ബ്രഹ്മസപദവേദമാമകൃഷ്ണീയവത സുവവ്യം, സ്രീകരവീ
ധർതീരൂസ്യവ്യം, ദിഷ്ണാമരവേദം സസവവ്യവ്യം, കരവവീ
(സരസ്വതം ദിച്ഛാമഃ അനം യവീതം) 39

ദുർഗ്ഗേശ്യ ഖജ രാജാ വാൽമാനാ രോദ്നം വരമ് ।
വര മുർഖേശ്യ മാനിന്ദ്ര ചീരാണാമതൂത വരമ ॥ ൨൪ ॥

യോ മുവാസി പരിശ്യാവ്യ , അമൃവ പരിപേവേ ।
മുവാസി തന്ദ്ര മദവന്തി അമൃവ നമുവേവ ച ॥ ൨൫ ॥

ദ്രുപ്ത മാവ ത്വിവോ വൃദ്ധാ വാൽമാർക്സ്തരണ ദ്വി ।
മുവാസി മേധുന നിദ്രാ സഭഃ മാണദ്രാനി പദ് 1. 2 9 ॥

ഇലക്കിന്നുര രാജാവും, കട്ടികിറക്ക കരച്ചിപ്പുകരക
നു ഇലം മൂല (അലക്ഷയിത്തു)നു ഇലം രാജാമാണ്
കളിപ്പുകരകരാണ് കള്ളന്മാർ ഇലം കെ

നിലക്കിത്തളായ വായുക്കളു ഉപേക്ഷിച്ച അന്തിയി
അത്തളായവയെ അശ്രുതിക്കുറവാണ് നിലക്കിയവയു
ക്കിറ കൂടി നിലക്കുറ അന്തിയിവയുക്കളു നല്ലതര
തരണമാണാകല്ലാ കെ

ഉണക്കിയ രാജാമാ ക്ഷിപ്തം വൃദ്ധന്മാകളായ
ഇ നല്ലതരം, ഇളം വെതിൽ, അല്ലാതുകടന്നു രാജ
കു, പ്രാണത്തിനെ നല്ലതരം നല്ലം - ഇട അല്ലം അല്ലി
നെ പെടുന്ന തരിപ്പിക്കുന്നു (അതിപ്പിക്കുന്നു) നൽ

മധോ മാംസ നവാവമ്ബ വാഖാ ശ്ലീ ഭീരഭോജനമ് ।
 പൃതസുഷോദ്കമ്യേവ മഗ്ന മാനകരാഗ്നേ വദ് ॥ 60 ॥
 സിംഹാദേക വക്രാദേക വദ് മൃഗസ്ത്രീണി വദ്ഭാവാ
 ദാവസാന വതു: ശിശ്നേ വസ്മാരി കൃഷ്കുടാദപി ॥ 61 ॥
 വമുനമല്യകാർപ്പ് വാ വോ നര കർതുമിച്ഛതി ।
 സർവീരമ്യേണ തൽ കൃപാത് നിഹാദേക വക്രീനിതമ് ॥ 62 ॥

പദ്യരംഗം (അദ്ധ്യായം) = ഇപ്പോൾ കേൾക്കുന്ന
 പദ്യങ്ങൾ, യുവതിക്കായ സ്ത്രീയുടേതല്ല സാധാരണ,
 വാൽ, മൗൽ - മണ്ണുവേലം ചെയ്യുക പോലെയുള്ള ഒരു
 വേദ ആയുസ്സിനെ വേഗത്തിൽ വലിപ്പിക്കുന്ന നാ
 സിംഹത്തിൽനിന്നു കന്നം, കോഴിയിൽ നിന്നു ക
 ന്നം, വാൽത്തിൽനിന്നു ആറം, കഴുത്തിൽനിന്നു മൂന്നം,
 കോഴിയിൽനിന്നു നാലും, കോഴിയിൽനിന്നു നാലും (ഇ
 ന്നങ്ങൾ) വലിക്കുകയാണ് (സ്രഷ്ടിയല്ല, കർമ്മമല്ല
 പ്രകൃതിയോടനുസരിച്ചു വളർന്നു പോകുന്ന പശുക്കൾ ഉപേക്ഷിക്ക
 ണിപ്പോൾ കർമ്മം ചെയ്യുക ചിലതുണ്ടാവാം) ശിലി
 പ്പതം നീ । നമ
 സിംഹത്തിൽനിന്നു നിസ്സരമായിട്ടുവരുന്ന ഒരു
 കായം പ്രകൃതിയിൽ ഒരു പൽ ഇവിയുടേതാണ് (ഇപ്പോൾ
 നാലുവകയിൽ) അത് എല്ലാ കർമ്മങ്ങളും കൂടി ചെയ്ത
 അത് ഇന്നുവന്നു സിംഹത്തിൽനിന്നു വലിപ്പാൽ
 വാങ്ങിയതുപോലെ

കാലം കാണുക

വൃദ്ധഃ പാതകന്യാന ഭോജന സഹ വന്ധുവിഃ ।

സ്ത്രിയമാപദന്താ രഞ്ജന്തുഃ ശിശ്നെ ക്വകൃഷ്ടാത് ॥ 66 ॥

കോടതിചാര സമയാനാ ? കിം ദൂര സ്വപസാധിനാമ് ? ।

കോ വിദേഷ് സാർവ്വദാനാ ? ക പര പിയാലിനാമ് ? ॥ 67 ॥

ഗണിതാതിരികക, സവ്യഭ സമന്താനം പുണിരിക
ക—ഇം പാതക ഭൂതഗുണങ്ങൾ കഴങ്ങുണ്ട് കഴി
യെകനാകി ഇപകത നമം ശിക്ഷണം ന്യം

യുവം, വെട്ടുപ്പിനാഴ്ചനല്ലൂർ, ബന്ധുക്കളാകയാ
മിട്ടു ഭക്തികൾ, ആപത്തിൽകഴിയിരികയാ സ്ത്രീയുടെ
മേൽനടന്നിരിക്കാ നാലുഗുണങ്ങൾ കേൾവിയിൽ കഴു
തനസ്സിലാക്കണം ന്യം

സമന്താനം (ശക്തികളുടേവക) വളരെ പ്രാൗഢ
മാതിരിയനമകിട്ടുകയാ കാര്യമാണോ (കേ കൃത്യവും ന
വക ഭാരമാതി ശക്തകതില്ലെന്നവം) കല്പവടക്കാ
യ്ക്കിത്തുടങ്ങി (കേ പ്രാദേശവും അകലയാണെന്ന അധർ
പരകേരില്ല) വിപ്രായംകടന്നോണം വികേരം (ന
വർ സവ്യഭ സ്വകേരംകളിടുന്നോപാലെ സമന്താനം
ബഹുമതമാത മാതിരുന്നെ മയിക്കം) പ്രീതയാദികൾക്ക
(മധുരമായും പ്രീതമായും സംസാദിക്കുന്നവക) ഏകോ
വനംണി ശക്രയാതിരിക്കാനാ (ഏല്പാവതം അധർ
കി ഇപ്പോൾകാതിരുന്ന ഇരിക്കയല്ല) ന്യം

ആപദാ ക്ഷയിതഃ പന്ഥാ ഇന്ദ്രിയാണാമസംവേദഃ ।
തജ്ജവ സമ്പദ്യ മാധോ വേനേഹ തേന ഗമ്പവനാമ് ॥ ൩൪ ॥

ന ച വിധാസമോ വന്ധുനം ച വ്യാധിസഖോ റിസു ।
ന ചാപത്യാതമഃ സ്നേഹോ ന ച ദൈവാന് പര വൽ ॥ ൩൫ ॥

സമുദ്രാവരണാ മൂഢേ. ശങ്കാരാവരണ ഗുരന് ।
നരേന്ദ്രാവരണാ ദേഷാധരിശാവരണാ ഷിയ ॥ ൩൭ ॥

ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ആപത്തുകളെ
ജന്മാവരങ്ങളെ വഴിയറങ്ങി നശിപ്പിക്കുക എന്നർത്ഥം സമ്പദ്യ
ഇതിൽ വന്നുപോകുന്നതല്ല മറ്റൊന്നാണ് ഇതിൽ ഇവർക്കി
ൽ എന്തിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നുവോ ആ വഴിയെ പോകാം എന്ന്

വിദ്യയെല്ലാം ഉപയോഗിക്കാതെ മറ്റൊന്നും വ്യക്തിയെ നശി
പ്പിക്കാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലും ഉപയോഗിക്കുന്നതല്ല മറ്റൊന്നാണ് ഇതിൽ
മറ്റൊന്നും ഉപയോഗിക്കുന്നതല്ല മറ്റൊന്നാണ് ഇതിൽ

ഇതിൽ സമുദ്രത്താൽ ചുറ്റപ്പെട്ടതാണ് (സമുദ്രമാണ്
കുടിയെടുക്കുക) എന്നർത്ഥം ഇതിൽ ഇതിൽ ഇതിൽ
(മറ്റൊന്നും) മറ്റൊന്നാണ് മറ്റൊന്നാണ് മറ്റൊന്നാണ് മറ്റൊന്നാണ്
മറ്റൊന്നാണ് മറ്റൊന്നാണ് മറ്റൊന്നാണ് മറ്റൊന്നാണ് മറ്റൊന്നാണ്

പൃതകൃഷ്ണമഥാ നാരി നല്ലാദ്വാരസഥ സുഖാൻ ।
 നല്ലാദ് പൃതഃ വാഹ്വേ നേകവ സ്യാവയേതുവ ॥ ൭൧ ॥
 ജീർണ്ണമഥ മദമീയാൻ മാധ്യാഃ മനധ്വാരനാഥ് ।
 രഗാത് മത്യാഗത ശുഭ സസ്യഃ ഗൃഹ്യാഗതമ ॥ ൭൨ ॥
 അസന്തുഗ്വാ ദ്വിദാ നദാഃ സന്തുഗ്വാ ദ്വ പാർഥിവാ ।
 മരജ്ജാ വാണകാ നദാ നിർമ്മജ്ജാഃ കൃഷ്ണമിഥ ॥ ൭൩ ॥

ഞാൻകടവായാട്ടു സാഹസ്യം വടക്കിനെ നവകൂടാൻ
 സ്ത്രീ (അതി കർമ്മപ്രവർത്തനങ്ങളെന്നർത്ഥം) യോഗിക്കുന്നു
 കനൽകൂടാൻ സാഹസ്യം പുറത്തു അതുകൊണ്ട്
 ബുദ്ധിമാനായുള്ളവൻ ഞാനുമാനയും അറിഞ്ഞയും കരിട
 ത്തു (അടപ്പിച്ചിട്ട്) വെക്കരുത് (അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതു്
 അനന്തരമുള്ളകാരണങ്ങൾ കടന്നുവന്നു)

വഴികളെ (അടിച്ചുതടയൽ) അറയറവെഴുതാൻതന്നയും
 (നീളത്തുവടയാളത്തും) അതന്നും കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടു
 യും, യുദ്ധത്തിൽ വിജയം നേടി വിജയത്തിലായി മടങ്ങി
 വന്നു അറയറവെഴുതാനും (വരുവിൽനിന്നു) വീട്ടിൽ എത്തി
 ക്കുന്ന സാഹസ്യത്തെയും (മല്ലുന്നതായും) പ്രവേശിക്കേ
 ണമെന്നു

അനന്തരമുണ്ടായാൽ ഇവയെന്നു സഹസ്രകൃഷ്ണമാനായ മറ്റേ
 അകത്തുവെച്ചാൽ നശിക്കുന്നു (ഇവയെന്നു മരിക്കുന്നതു
 ചെയ്യാനു തൃപ്തിപ്പെടുകയും അതുപോലെ അങ്ങിനെ തൃപ്തിപ്പെ
 ടാതെ വിടുന്നതും അടിച്ചുതടയാൻ പ്രവേശിക്കയും ചെയ്

അവബന്ധിതോ രാജാ സൂർ്യവൃദ്ധഃ പശിതഃ ।
 അവബേന ഖന ഗാന്ധ തൃണവന്ധന്യേന നയാത് ॥ ൫൪ ॥

അഥാപി നരഃ പൂന്യോ ഖസ്വാസിന വിവുൽ ഖനമ് ।
 ഖാഷിനസ്തുജ്ജ്വലശോഭാപി അനേന പരിമൃശന്തേ ॥ ൫൫ ॥

ശത്രുക്കളെക്കൊന്നു) വെട്ടുകൾ വെട്ടേവതികളാൽ നകൃ
 പെടുകന്നു നല്ലകലത്തിൽ ജനിച്ച സ്ത്രീകൾ വെട്ടേയില്ലാ
 അവയൊരുമൽ ഉയിർപ്പുപെടുകന്നു (വ്യഭിചാരംകീ ദോഷങ്ങള
 കള ത്തിച്ചു ജനങ്ങളിവരെ പട്ടംതന്നെ ശുദ്ധരിക്കതില്ല
 നന്നു ശത്രുക്കളും) ൫൫

ശത്രുക്കളിൽ ജനിച്ച ശത്രുക്കൾ, ഉപേക്ഷിക്കുന്ന പുത്രന്മാ
 രു കലനധീനരും, അവരും പെടിച്ച ശത്രുക്കൾ, ശത്രുക്കളെക്കൊ
 ള്ലുപെടുന്ന (നിസ്സഹായരായി) കളയാനും ൫൫

നകൃക്കൾ വനമുള്ള ഭഗവാൻ ബ്രഹ്മചാരിയായി പെട്ടുവ
 നന്നെന്നാകിലും പുഷ്പനാതികൾ നന്നുമാകുന്നു (അപേക്ഷ
 യില്ലാത്തതും ബഹുമാനിക്കുന്നതും ആക്കിക്കൊടുക്കുന്നതും) മ
 ന്നന്മാരെപ്പോലെ പ്രസന്നമാക്ക കലനധീനരായിട്ടുവന്നു
 നന്നാകിലും ശത്രുക്കളെക്കൊന്നു തിരയുന്നതില്ലെന്നു ൫൫

പുസ്തകസ്യാ തു വാ വിद्या പരമസ്തവത ചനമ്
 കാര്യകാലേ സമുത്പद्यേ ന സാ വിद्या ന തദ്ഭവമ് ॥ ൫൬ ॥

ഘടപാനാ൬ മയ വാതാനു പശ്യാനാ൬ മിമിരീരാമ് മയമ് ।
 പർവതാനാ൬ മയ വജ്രാത് സാമൂനാ൬ തുർജ്ജനാമ് മയമ് ॥ ൫൭ ॥

ചന്ദ്രേ നിധായ്യാഗ്യാനേ തു മന്ദി രാജശ്ചര്യം ഗുണാ൬ ।
 വഴഃ സ്വർണ്ണനിവാസമ് ചിതുലമ് ചനാഗമ ॥ ൫൮ ॥

പുസ്തകത്തിൽ രഹസ്യമുള്ള (ധാരണയിലില്ലാത്ത) വിദ്യയും അന്യരോടൊ കയ്യിൽ അക്കലപ്പട്ടിയിടുന്ന ധാരയും (സ്വപ്രാപ്തിയിലില്ലാത്തതും) സ്വന്തരഹസ്യങ്ങളോടൊക്കെ അല്ല ൭൧

വൃക്ഷങ്ങളോ കോവിലിനോ, താമരയോ മണലുകാലത്തിൽനിന്നോ, പശുക്കൾക്കോ വൃക്ഷത്തിൽനിന്നോ, സജ്ജനങ്ങളോ ദണ്ഡനങ്ങളിൽനിന്നോ ഉരുമുട്ടുകൾക്കോ ൭൨

വികൃതനാശ മേഖൽ (രാജ്യകാജ്ഞത്തിൽ) നിരന്തരം ഗിഹ്വേദങ്ങളോടൊക്കെ കിടന്നി, സ്വയംഗുണങ്ങളോ, മറ്റൊരു ധാരയോ എന്നീ ഉണ്ടാകുന്നതോ സിദ്ധിക്കുന്നു ൭൩

മുഖേ നിവൃത്തവാനേ തു വവോ ദോഷാ മരീചിനേ ।
അയമുദ്ധാർത്ഥിനാമുദ്ധ നരകേ ഗമന സഥാ . ൪൭ ॥

വഹുभिर्മൂർഖസമന്വീരന്വോന്യമല്ലുഹിതിभि ।
മന്ദഗ്രാധന്തേ സുധാ. सर्वे मेघैरिव दिवाकर. ॥ ൫൦ ॥

ഈടവ ശ്ലോ മരീചീരേ മാധാ വാപി വരാമിയാ ।
മുഖസ്യ നിവൃതോ നാസ്തി മുഖുരേവ ന മമുധഃ ॥ ൫൧ ॥

മുഖം (അപമാധിതൻ) മാതൃകാജ്ഞയിൽ എല്ലാ
മുഖങ്ങളും ഉണ്ടാകുമ്പോൾ, അതിൽ, യാതൊരു, നരക
പ്രാപ്തി എന്നീ മൂന്നു കാര്യങ്ങളും : ൧. ൧. സംഭവിക്ക
ണം

അന്യമന്യം മൂലമുപാധിതന്റെ പെരുമാറ്റത്താലാ
യ മൂർഖന്മാരുടെ സംഭവങ്ങളിൽ, മലയാളത്തിൽ ആദിത്യ
നന്ദനാചാര്യൻ (ഇന്നുവരുന്നവരുടെ) സർവ്വ ഇന്നങ്ങളും തിര
സ്കരിക്കപ്പെടുന്നു

അന്യമന്യം പുഴയകത്തു നിന്നും അന്യമന്യം
പേരിൽ അന്യമന്യരുള്ള മാതൃകയും വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മക
നും ഉണ്ടാൻ അപമാധിതന്മാരും മറ്റും അന്യമന്യപേരിൽ
അപമാധിതന്മാരാണ്

സുഖിദ്യ കൃഷ്ണേ നിത്യ നില്യമുഖപരോഗിനി ।
 മാർദ്ദം മർതു വിവാ യസ്വ തസ്യ നിലോത്സവ സുഹൃ ॥ ൨൨ ॥
 ദേവ്യാ സ്പാന്ക്വാര്യനാവാവ ബുദ്ധിനാശായ നിർബന്ധ് ।
 വാചനാ മാനനാപ്രാപ കൃത്യനാശാവ മോജനമ് ॥ ൨൩ ॥
 മേഖിനന്ധോ മഹാഭൂത കൃഷ്ണരാശാമബന്ധിത ।
 യാദേ ദവ്യാത് ഫല നാഭിദ ദ്രാവാ കേന നിവാര്യതേ ? ॥ ൨൪ ॥

ഭൂഷിതരഹിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിൽ ഏല്പാ
 ദത്താഴ്ച സുഖിക്കുംതന്നെ (കഷ്ടകന്മാർ വിരക്താവായസ
 ത്തിനുള്ള പാഠമവതര യാദാട്ടുകാരി ഭക്തിജനനതന്നെ
 അപ്പുറം) നരഹരി (ആചാര്യരുടേയ്ക്ക്) അതിരിക്കുന്ന
 കരയൽ സമ്പൂർണ്ണ സുഖം അനുഭവിക്കുന്ന യാദാദത്തതന്നെ
 പ്രീതികരീയത്തി (നാനാപദമുഖപരജനാവതാരി) ഒട്ടാക
 മാതു സുഖം അതന്നെ ഹൃദയത്തിൽ ഏതാനും ഉണ്ഡവദാർത്ഥ്
 (ഇവ അനേക തര കർമ്മങ്ങൾ ആ നന്ദനങ്ങളാകൂകി കരയ
 കഴിക്കുന്നവരായിരും)

പുറ

അതല്ല കർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടും, കോശിദ്യം ബുദ്ധിക്കു
 അർത്ഥം, യാദാദത്താദാനിടം, സമ്പൂർണ്ണ ത്തികൽ
 (അനേകപദം) കർമ്മം വാദാദത്തതകൽക്കും കർമ്മങ്ങളാ
 തിരിക്കുന്നതാൽ?

പുറ

വാചസ്പത്യരുടെ നല്ല തന്നെക്കൊണ്ടും വാചസ്പത്യരുടെ
 കര വാദാദത്തതാർത്ഥ് ബുദ്ധിയിക്കുന്നതും കർമ്മങ്ങളാ
 വാദാദത്താദാനിടം കൂടും ഏതാനെണ്ണതകൽക്കും നീഴ
 കൽ കൊടുക്കാതിരിക്കുന്നതു്?

പുറ

കുടുംബമാസായ കൃതോട്വേദമഭവഃ ?

കുസുമമാസായ കൃതോ ജഗാദാഭി. ?

കുനോദിനീ മാസേ യുദ്യേ കൃതേ സുഖ ?

കുടിപ്പമ്പരംപ്രാപ്തവതഃ കൃതോ വഴ ॥ ൨൭ ॥

കൃപാദക വടന്യാവാ = ദയാമാ ദശീ വേദകാലയമ ।

ജീതകാലേ ചരേദൂഷ്യ ദീപ്തകാലേ തു ദീപ്തമ ॥ ൨൮ ॥

കർമ്മങ്ങളായ (അഭയം, അധിപത്യം) ദൈവത്തിൽനിന്നു
 ഏകദിനമാണി? യഥാ ദൈവത്തിൽനിന്നി? (സമ്പന്നമൃഗവി
 ന്നായക മണ്ണുവൃദ്ധിപ്പെട്ടതായ) ഭൂമിയാകയാലുണ്ടാകുന്ന ഒരു
 തിരുവനന്തപുരം (അപ്പുണമുഖം) ഏകദിനമായി
 ക്കും കപ്പലിൽ പ്രവേശിച്ച് വസ്തുക്കളെക്കൊണ്ട് നന്നുള്ളക വി
 ല്ല ഇല്ലായ്മ ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായതിനെക്കുറിച്ചു കണ്ടുകൊണ്ട്
 ഏകദിനം സമയം ഉണ്ടാവുന്നതായിരുന്നു. കർമ്മങ്ങളായ
 വസ്തുക്കളായ കർമ്മം കർമ്മങ്ങളായിത്തീർന്നുവന്നുവോ? അ
 ഏകദിനം കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായിത്തീർന്നുവന്നുവോ
 കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായിത്തീർന്നുവന്നുവോ
 കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായിത്തീർന്നുവന്നുവോ

കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായിത്തീർന്നുവന്നുവോ
 കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായിത്തീർന്നുവന്നുവോ
 കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായിത്തീർന്നുവന്നുവോ
 കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായിത്തീർന്നുവന്നുവോ

* "ജീതകാലേ ചരേദൂഷ്യ ദീപ്തകാലേ തു ദീപ്തമ ।
 ** "കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളായിത്തീർന്നുവന്നുവോ"

വിപ് വദ്യകഥന രാജീ വിപ് രാജീടുനുഭൂതതാ .
 വിപ് സ്ത്രീയോട്യന്യഹൃദോ വിപ് വ്യാധിരവീതിത ॥ ൮൯ ॥
 ദുർधीതാ വിപ് വിധാ അജീന്തേ ഭോജന വിപ് .
 വിപ് ഗോളീ ദർദ്രസ്വ ദുർദസ്വ തദഗ്നി വിപ് ॥ ൯൦ ॥

ഈശ്വരീകാവൽ അധികമായി സംഭവിക്കുന്നതുമൂലം
 മരണ (പ്രമേഹ അധികമെന്നും, സംഭവിക്കുകയെന്നതി
 നാൽ അതു വിത്തായപ്പോലെ അതി-മൃകയെന്നൊ
 തരം) അഭാവമെന്നും അനുഭവവും വിവരം (ഏകദേശം
 ൽ അഭാവമെന്നും അനുഭവവും അനുഭവം) ഉപദേശ
 ക്കെല്ലാം അവയെല്ലാം പേരിൽ ശത്രുക്കളെ അറിയിക്കുക
 അതിനാൽ അഭയകരം ഇവയെല്ലാം അനുഭവം കര
 ഏപ്പാടുകൾ അവർ ചെയ്യുമ്പോൾ വരും) വരുന്നതുക
 കർമ്മ സ്രീകളും വിവരം അനുഭവം (അത്യന്തം
 യ സ്രീക്ക് അനുഭവം അനുഭവം ഉണ്ടാവുകയില്ലെന്ന
 മാത്രം പ്രാപിക്കുകയും കർമ്മങ്ങളിൽ അവർ അനുഭവ
 ത്തിനനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം) യഥാകാലം
 ചികിത്സിക്കപ്പെടുന്ന വ്യക്തിയും വിവരം (കൃഷ്ണ
 ത്തി ചികിത്സിക്കുന്നതിനാൽ മേലം വെട്ടിയ കരണത്തി
 നിടവെന്നതാണ്)

(ചികിത്സിക്കപ്പെടുന്നവർക്കകത്തു) മരിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ വ
 ത്തിരിക്കപ്പെട്ട വിദ്യ വിവരം (അനുഭവം അനുഭവം
 ത്തി) അനുഭവം അനുഭവം വിവരം അനുഭവം (അനുഭവം
 മേലം മരിച്ചവർക്കും കൂടി സല്ലാപം വെട്ടിയ കര
 ഏതിനാൽ വിവരം നിത്യങ്ങളെല്ലാ അനുഭവം

വദാദി നിദ്രാഃ പന്ഥാ. പവിനാ നിദ്രാ' സ്വീയ. |

അപവീരി ഇത ശ്ലേഷ മൂല്യദോഷാഭാവ മഹ ॥ ൯൧ ॥

ഇതമശ്വാദിവിധി ബാഹ്യ ഇതി വാസ്തവദക്ഷിണ |

ഇതി സുഖവീരി പന്ഥാ ഇതി സൈന്യവനാപകമ ॥ ൯൨ ॥

അധർമ്മം സൗകര്യമുണ്ടാകാതെ യാതൊരുവനുമായിത്തക്ക) നി
ശ്ചിന്താ സൗകര്യം വിചിന്താ' വ്യക്തമായ ഒരുവനായ ഒരുവനി
യായ ബാഹ്യ വിചിന്താ' (അവരുടെ ചാസ്സുപിത്ത രക്ഷിപ്പി
ക്കുന്നതിനും അനുഭവം വേണ്ടതല്ലാത്ത കർമ്മങ്ങൾക്കുണ്ടാ
കുന്നതും വ്യക്തമായ വ്യക്തതയുള്ളതും പ്രയത്നമില്ലാതെ) ന്ദ

രാത്രികളിൽ (അവയകാലംകൊണ്ടു) ഉഴിയില്ല
വീര്യമുണ്ടാകാതെ പാപമുണ്ടാകാതെ (ചരമംകൊണ്ടാ
ൽ പ്രവൃത്തികളാൽ ഏകദേശം) സ്രീകർമ്മം നശിക്കുന്ന ഒരു
ബാഹ്യദോഷം വിശ്വവിതകരമായ വായുവു മഹാപുഷ്പമി
ന്നു (വിശ്വവീ കരണമുണ്ടാകാതെ) കൃത്യമുണ്ടാകാതെ
കർമ്മം വേണ്ടാതെ ഉണ്ടാകാതെ നശിക്കുന്ന ന്ദ

വേദപുരസ്കാരം ഇവയുണ്ടാകാതെ സൗകര്യമില്ലാ
തെ നടത്തപ്പെടുന്ന പ്രവൃത്തികളും വിചിന്താകരമായ ഒരു
ബാഹ്യദോഷം വിശ്വവിതകരം സൗകര്യമുണ്ടാകാതെ
ഉണ്ടാകാതെ (പ്രവൃത്തികളാകാതെ) ബാഹ്യമുണ്ടാകാതെ (അവരുടെ
കർമ്മമുണ്ടാകാതെ) കർമ്മമുണ്ടാകാതെ (പുരുഷ
കർമ്മമുണ്ടാകാതെ) ഏതൊരുവനും വേണ്ടാതിരിക്കാതെ) ന്ദ
അധർമ്മമുണ്ടാകാതെ സൗകര്യം നശിക്കുന്ന (ഏകദേശം) ന്ദ
കർമ്മം അനുഭവത്തിൽ സൗകര്യം കൃത്യമുണ്ടാകാതെ
ഉണ്ടാകാതെ സൗകര്യം നശിക്കുന്ന ന്ദ

പേദവേദാദൃതത്വജ്ഞോ നവഹോമപരാധിണഃ ।

भांशिचिदिबभोबुक्त एष राजपुरोहित ॥ ९३ ॥

കുലശീലഗുണോപേതഃ സർവ്വപർവ്വപരാധിണഃ ।

मवीण मेषपाध्वജ്ഞो नर्माध्यജ്ഞो विधीयते ॥ ९४ ॥

आयुर्वേദകൃताभ्याम सर्वेषां प्रियदर्शनः ।

आर്യशീलगुणोपेत एष वैद्यो विधीयते ॥ ९५ ॥

ഘടിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു വെറുവാൻ * (ഗാന്ധ്യ) അല്ലെങ്കിൽ ത
 സ്വകരണ അറിഞ്ഞുനവരും, മറ്റുള്ളവരുടെമേൽപ്പറന്നിടത്തു
 നും, അഗതികൾക്കുവേണ്ടി, കൈപ്പി അഗതികൾക്കു കഴി
 വുള്ളവരുടെയെ കൈവന്നാണു് ഒരു രാജാവിനുള്ള പൂജാദി
 നന്നായിപ്പറഞ്ഞവയുള്ളവൻ

ൽ

കഴിഞ്ഞ, സൽനപരവരും, വിദ്യുദവിനയാലികൾ
 പുനഃവിചാരകൃതിയവരും, നന്നായുള്ളവരുടെയും
 വിനയാലിൽ തല്ലപ്പെട്ടവരുടെയും, ബുദ്ധിമുട്ടും, കൃത്യമാ
 കെ അങ്ങനെയുള്ളവരുടെയും പൂജാദിയാൽ തൃപ്തിയുള്ളവ
 നും ആരു കൈവന്നാണു് (രാജാവിനാൽ) യജമാനുക്കന്മാര
 യി നിയമിക്കപ്പെട്ടവരുടെതു്

ൽ

ആയുവേദത്തെ അറിയുന്നവരും, ഹൃദയവേദം പ്രി
 തിനാൽകന്നവരും, സുൽകർമ്മം, സൽഗുണസമ്പന്നരും
 ആരു കൈവന്നാണു് ഒന്നാൽ (നല്ല) വൈദ്യനായി ഗ
 ണിക്കപ്പെടുന്നതു് (ഇതിനെത്തുടർച്ചയായ വൈദ്യനാകു
 ണമാണു് ചികിത്സചെയ്യിക്കണമെന്നർത്ഥം)

ൽ

* ശിക്ഷാ, കല്പം, തൃക്കരണം, നീരണം, മൂലമിടം, മ
 ണദാവിപിതീ-ഇതിനെ ആണു് വേദാധികർ

സകുന്തുകുന്തീതാർഥീ ലഘുഹസ്തോ നിതാമ്ബരഃ ।
 സർവ്വേശ്വരസവാലോകീ വകുശോ നാവ ശൈഖരഃ ॥ १६ ॥
 സപസ്തനീതിശാസ്ത്രജ്ഞോ വാഹ്നേ വൃന്ദിതശ്രവഃ ।
 നീർവ്വചീർവ്വസുഗോപേതഃ സേവാഭ്യജ്ഞോ വിधीയതേ ॥ १७ ॥
 മേധാവി വാചസ്പത്യ മാതൃഃ പരചിന്താപരലക്ഷകഃ ।
 ധീരോ പത്യാവതവാഹീ ച ഔ ദൂതോ വിधीയതേ ॥ १८ ॥

ഒരു പ്രാവചാര്യം പരമേശ്വരപാരംഗം കാര്യം മാനുഷീയ
 അന്നവരും മേഗം അതിലവസ്തുപാദം വാതിക്കുവാനും കർ
 ത്വാനവരും ഏല്പാ മരണപ്രാണമേയം പഠിച്ചിട്ടുള്ളവരും ആ
 യ ഒരുവൻ തന്നെതരണം ഉൽകൃഷ്ടനായ മേധകൻ (വ.
 ജ്ഞാതകരണം) ന്ന

ഏല്പാ നരണമേയം അറിയുന്നവരും കഠിനമതൃ
 ഗാമി വാഹനങ്ങളെ നകത്തുണ വിചയത്തിൽ പൂജ്യത
 സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളവരും മേഗം വിദ്യം മുതലായ ഗുണങ്ങ
 മേയം ഉടിയവരും ആയ ഒരുത്തൻ (മരണവിനാശം)
 സേവാപതിതം നിന്ദിക്കപ്പെടുന്ന (ഈ അറിയു
 ജ്ഞ സേവാപതിതം മരണവിനാശമുക്തനായിത്തീര
 നാൽ) ന്ന

നല്ല ധരണാശക്തിയുള്ളവരും, വഴിപാടരും, വ
 ണധികരും, ആത്യന്തര മാനാഗതങ്ങളെ അറിയുവാൻ ശ
 ക്തിയുള്ളവരും, കൈയ്യമേൽ (സംരണശക്തിയുള്ള)വരും.
 തഗതരും അത്രും പരമേശ്വരപാരംഗം ഒരുവനാണ് (മാമ)
 ദൂതനായി കല്പിക്കപ്പെടുന്നു (ഈവരും ഗുണങ്ങളുള്ള
 വരും മരണമേ മൃത്യം വരിച്ചുനോരെയുള്ള) ന്വ

വസ്യ നാസ്തി സ്വയം പദാ ശാസ്ത്ര തസ്യ കരോതി കിമ് ।
 ശോചനാഭയാ വിദീനസ്യ ദർശന കി ക്കരിഷ്യതി ॥ ൧൯ ॥
 കി കരിഷ്യതി വക്താർ ബ്രാഹ്മണാ വദ ന വിദ്യതേ ।
 നമ്രജ്ജ്വലനകേ ദേശേ നജക കി കരിഷ്യതി ॥ ൧൦൦ ॥

അങ്ങനെയൊരു സമാജം ബുദ്ധിശക്തിയില്ലാത്ത ഒരു
 വന്ദന ശാസ്ത്രം എന്തു ചെയ്യും (ഒരു വിധത്തിലും സമാജം
 അന്യരോടൊന്നിടത്തുനിന്നും) കണ്ണുകൾക്കു കാഴ്ചയില്ലാ
 ത്ത ഒരു വന്ദന (കരകന്ദം) കണ്ണുകൾ എന്തിനെ ഉപകരക
 കർമ്മത്തിനും (ബുദ്ധിശക്തികളില്ലാത്ത ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും ക
 റിക്കാലം സമാജംകളിൽനിന്നുനിന്നുനിന്നു) തന്നെ
 (എന്തുകൊണ്ടും ഒരു വിധമെന്തെപ്പോഴും പറയുന്നതിനും
 താൽ) അതു ചെയ്യും-വണ്ണം കേട്ടു ധരിച്ചാൽ അതില്ലാ
 തെ വെക്കുന്നതെന്നു വാചാലങ്ങളിലൊന്നു ചെയ്യാൻ കഴി
 യും നന്നായതൊരു ബുദ്ധിശക്തികൾ മറ്റൊരു പ്ര
 ദേശത്തു വണ്ണം കിട്ടിയു ചെയ്യും (ശ്രോതാവകാശിപ്പോലും
 മറ്റും വക്താവകാശികളും പ്രായശ്ചിത്തമില്ലാത്ത
 ക്കരിഷ്യതിയെന്നു വെക്കുന്നതൊന്നും പ്രായശ്ചിത്തമില്ല) ൧൦൦

(വി വിചോദനാമന്താമർ-ലക്ഷ്മിനിഭാരം)

സഭാവിതപംകതിഃ

- 1 'അപകരവരണാമേവ്യപകസ്തന്തി സാധവഃ
 മിന്നതവചപുഷഃ സ്വമന്തരതം കിം ന ശൈലീ
- 2 ദോഷം സഖി ഗുണായനന്ത മന്തരം സമുപാശ്രിതം
 കരമിമനം കിന്ദാമംബ്യ കാമ്യമേവ ഇതി സ്മൃതിഃ'

സഭാനന്തരം തന്നിരിക്കുന്നവരും ചെറുനമ്പരങ്ങളും
 യും ഉപകരം ചെറുനമ്പരം മേ പൃഷ്ഠംതന്നി ഭൂമിഭൂതം
 മന്തരവചപുഷിഭൂതം മെട്ടകരണമുപേക്ഷി തന്നം ന
 ശീ (കൊഴിഞ്ഞു)കാണു മേമിഭൂതനില്ലായം? ൧

മേ മന്തരവിത (മന്തരവിലം) മെട്ടകരിച്ചുള്ള
 മെട്ടകരണവചപുഷി ഗുണങ്ങളുടെ സ്വമന്തരതം അതിഭ
 ന്തം മേമിഭൂത (കൃഷ്ണവർണ്ണത്ത) നവചരണിമുട്ടം (മ
 ലമന്തരവച മേമിഭൂതം) കാമ്യമേമിഭൂത സ്മൃതി (പ്ര
 ശ്യാന)മല്ലമേമി (സ്മൃതിഭൂതമ്)

(മന്തരവിലം മേ ഗുണത്തൽ മേമിശൃംഗമേമയ
 കൃഷ്ണവർണ്ണമേമ മേമിമേ കിന്തരവിതമേമി മേമിഭൂത
 മേമിമേമയ മേ ഗുണത്തീന മന്തരതം മേമിഭൂതമേ
 മിമേമിമേമേ മേമിമേമേമേമേ "മേമിമേമേമേ
 മേമിമേമേമി സമന്തരമേമേ" മേമി മേമിമേമിമി
 മേമി) ൨

8 “പുരാണകീർത്തവ്യ ത സാധുസഖ്യം
 ത കരപി കരവ്യം നവമിത്യർത്ഥം
 സന്തഃ പരിഷ്കാര്യതരതഃഭരണ
 ഭൂപദഃ പരപ്രത്യയനത ബുദ്ധി ”

ഈല്ലാ കരവ്യവും പ്രാചീനമാണെന്നുള്ളതു (മാത്രം) കോണ്ടു മനോഹരമായി ഭവിക്കുന്നില്ല നവീനമാണെന്നുള്ളതുകൊണ്ടു (മാത്രം) അവർണ്ണിതവുമായും ഭവിക്കുന്നില്ല എന്നാൽ വിപോലാർ (അവരായ) പരിഷ്കരിച്ചു (പ്രാചീനമാക്കുന്നതിനർത്ഥം നവീനമാക്കുന്നതിനർത്ഥം ഗുണദോഷങ്ങളെ പരമാർത്ഥം ചെയ്തു) ആ രണ്ടു വകയിൽ ഗുണമുള്ളതിന്നുപോലെയെന്ന സമീകരിക്കുന്നുവു് ഭൂപദനാമത്തെ പരപ്രത്യയനതബുദ്ധിയെന്നാൽ (അന്യരർക്കു ഭരണത്താൽ പരിക്കപ്പെടുന്ന ബുദ്ധിയോടു കൂടിയവനാണു്) (കരവ്യങ്ങളുടെ ഗുണദോഷവിചാരം ചെയ്തു നവമിപ്പാതം ചെയ്തില്ലെന്നുമാൻ തക്ക സമീകരണം തയ്യാറാക്കില്ലാത്തതിനാൽ അന്യരർക്കു അഭിപ്രായമേറേറടു തോന്നിക്കുകയാണുള്ളതു ഭൂപദനാമത്തെ സ്വഭാവമാണെന്നു അല്ലതും കവികൾക്കുതന്നെ കാട്ടിയാണു് മറ്റുവികാശിമിത്രത്തിൽ സൂത്രധാരന്മാർക്കൊണ്ടു പറയിക്കുന്നതാണു് ഈ ശ്ലോകം

4 “സാഹിത്യവിദ്യാരീതനന്ദഃ സമുപാസ്മ്യമിദമപി സമോഽപരിചത്യന്തി സമജഃ ബുദ്ധിശാലിനഃ

5 കരലനന്ദഃ ശൃണുന്തേ ഗ്രാജ്യം ഹൃദയംപരി സ്ഥിതഃ ഖലോ ഗുഹസമീപസ്ഥഃ സമ്യക്നന്ദതഃകേമിനഃ”

സാഹിത്യ വിദ്യാരീതിതന്മാർ അഖിലാസ്മ്യങ്ങളു
മുണന്നവരെന്നെങ്കിലും അവരുടെ് ഒരു സമരഭരണ ബു
ദ്ധിശാലികൾ സമജ (ദ്രുഗന്മാന്മാ) മാനിദ്യ കാണുന്നതു
(ഗണിക്കാമുള്ള) (ശാസ്ത്രീയങ്ങളായ വിവരങ്ങൾ അതി
ഗഹനങ്ങളും പ്രാചീനങ്ങളുമായിട്ടു കുന്നപ്പെട്ട
ബുദ്ധി അതുപോലെ് ജനങ്ങളിൽ ഏകീകൃതം സേവിത
നങ്ങളായ ശാസ്ത്രങ്ങളും അന്വേഷണങ്ങൾ ശാസ്ത്രജ്ഞ
ന്മാരുടെ ചെറുകുടും സർസന്മാരായ കർമ്മലകരണ
ജ്ഞന്മാരെ മറ്റും സമ്യക്നന്ദം ആർജിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന
വെന്നുവരും)

(അമ്മടെ) ഗുഹത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗത്തു സ്ഥിതി
ചെയ്യുന്ന കടകൽ കാലാനന്ദത്തിൽ (ജനങ്ങൾക്കു) അന്ന
തലത്തിന്നു കരണമുണ്ടായിരുന്നു (എന്നു നിമിത്തമെ
ന്മാർ പറയുന്നു) എന്നാൽ ഗുഹത്തിനടുത്തെത്തിയിരി
ക്കുന്ന മൂർഖൻ (ജനങ്ങൾക്കു) ഉടൽക്കരണ ആപത്തിന്നു കര
ണമുണ്ടായി വെക്കുന്നു (മൂർഖന്മാരോടുള്ളു ചെതുമുറന്നു ജ
നങ്ങൾക്കു ഉപനദിആപത്തുകൾ വന്നുവരുന്ന അതുപോ
ലെ് എത്രസ്സമന്മാർ മൂർഖന്മാർ വസിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തെ
അന്നു പരിത്യജിക്കണമേൺ)

6. ഹിംസയ്ക്കിടയിൽ നില്ക്കുന്ന
 മരിക്കുന്നവരുടെ മുന്നിൽ ഗാഢമായ
 പ്രകൃതിദൈവം സമപഥനം
 ന ക്ഷമ വരുത്തുമെന്നും ഭക്തന്മാർ

7. അല്ലാതെപ്പിന്നെ ഇല്ലാത്ത നാശത്തിന് കാര്യസാധനം
 തുടങ്ങുന്ന പക്ഷപാതയെല്ലാമുണ്ടാകാതെ നില്ക്കുന്നു

മിശ്രവാരണത്തിലും നിശ്ചയം, മറ്റേവരുടെയും മി
 ളി വിടിച്ചിരിക്കുന്ന കവിതകളുടെയും മൂലകളിൽ (കാദം
 ത്വരയായ) ഗാഢമായ (കണ്ഠകളിൽ) മേൽ പാടി
 വിഴ്ന്ന ഇതു (ഇതിൽ പരമത്തിലും അപരനായ ശക്തി
 നെ മറ്റു മിക്കകാര്യങ്ങളിൽ) ബലവത്തായ ഒരു സ്വഭാവ
 വരണം വരുത്തു (വാല്യം മുതലായ അപരനായ) പ
 രകൃത്യമായിരിക്കട്ടെ (അങ്ങനെ ശക്തനായ പ്രകൃതിക
 ന്നതിനു) ഒരു കാരണമായി ഭവിക്കുന്നില്ലാത്ത ഹിംസ
 ന്നും മറി ന്ന വരു സമീപ്യംകൊണ്ടു ന്ന ന്ന

നിസ്സാരനായ ഒരു ഇന്ദ്രിയംകൊണ്ടു പലപ്പോൾ സഹായി
 (പ്രകൃതികളും) കാര്യസാധനത്തിനു കാരണമാകുന്നു കന്ത
 നായി വിടിക്കപ്പെട്ട * തുണങ്ങളാൽ മനുഷ്യനായും മൂറി
 ബന്ധിപ്പപ്പെടുന്നുണ്ട് (വ്യത്യസ്തമായ തുണങ്ങളെവിടെ?
 മരിച്ച വന്നു ഗാഢനായവിടെ? പലപ്പോൾ സമസ്തങ്ങളായ
 ഈ തുണങ്ങളാൽ മരുന്ന മനുഷ്യനായെപ്പോലും വരണം
 ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നു മറ്റൊരുപക്ഷത്തിൽ ശക്തനായതിനേക്കാൾ
 ശക്തനായെപ്പോലും കാണിച്ചിരിക്കുന്നു) ൭

* മറ്റുപക്ഷങ്ങളിൽ മരുന്ന കാര്യങ്ങളായതും

8 ധരമോജീവിയോ വിജ്യാസ്വതിയാസമേവ
 ധംസന്ധ്യ ഞ്ഞി തിതരാം കവിതരോ വിധരതം
 നപന്ധ്യ ദൃശ്യാമരമദേവിയേന പ്രസിദ്ധാം
 കവയശ്ചൈ കീർത്തിപരമസ്തുതേസൗ സമത്വം 22

ബ്രഹ്മാവീ (ഏകാന്തകാണത്താൽ) ശ്രദ്ധനായിട്ട്
 (തന്റെ വാഹനമുതലായ) അർത്ഥത്തിനും കമലിനി
 (അമരമെപ്പോലുള്ള) കളിപ്പുള്ളി വിജ്യാസ്വത്തുടേകളിൽ തീവര
 കത്ത മാത്രം വിചിത്രമാം വണ്ണം നശിപ്പിക്കുന്നുണ്ട് (ഈ
 സന്ധിയെ വീഥാമതാ ചിതരായ പന്യാകരത്തെ സംശയ
 തീപ്പിക്കത്താലെന്നു ചെയ്തിട്ട് അവരുടെ വിജ്യാസ്വതെ
 ണ് കേരളമുപദേശത്തിന്നു മാത്രമല്ലാതെ അവൾ മറ്റൊരാ
 അവലമ്പു ചെയ്യാൻ ബ്രഹ്മാവു കൂടി ശക്തനാകുന്നില്ല)
 ഏതാൽ ഇദ്ദേഹം ഇതിന്നു (ഈ സന്ധിന്നു)ളള കീർത്തിക
 വിജ്യാകരണവിധയത്തിൽ പ്രഖ്യാതരായ കവയശ്ചൈ
 മൂലമുണ്ടായിട്ടുള്ള കീർത്തിയെ അപമാരിക്കുവാൻ (നശി
 പ്പിക്കുവാൻ) സമത്വനായി ചെയ്യുന്നില്ല

വെള്ളം ചേർത്തിര പാലിൽനിന്നു വെള്ളത്തെ നീ
 കി പാലിനെ മാത്രം ഇരിക്കുവാൻ തന്ന സാമർത്ഥ്യം അത
 യനന്തരമുണ്ടെന്നുള്ളത് പ്രസിദ്ധമാണ് വിജ്യാസ്വതാ
 ദിനമന്നു ദുർഗ്ഗപരന്താർ (കല്പമുണ്ടാർ) അവൾ സ്ഥാന
 സ്വരം മുതലായി താവുപാലികളായ ചില ബുദ്ധിമുട്ട

* “കൃത്യസ്യേവ പാമുതം കവയശ്ചൈ പരികീർത്യതേ”

൪. ഘനതചക്രനാവികാരാജാ

സീപുഷ്പഃ പ്രജപതി സവിതൃദിനകാരഃ

നാത്തമസ്വീപുഷ്പഃ

പരമൗ നിത്യം കഥം സാരമേ ൧)

കുറേ മേടീടീക്കുന്നതിനല്ലാതെ വിദ്യാപരിധിമനത്താൽ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള അധരമെട കൈപ്പുണ്യത്തേയും യോഗാദേശിയേയും നശിപ്പിക്കുന്നതിനു ശക്തന്മാരികളായിട്ടു വൃ

ഷ്ടിണിനെ അപകരനാക്കിയിടുന്നു (പ്രാർത്ഥനാപരമേതേവമതിത് നിരീഹമതിഭിഷന്വ) സൃത്യകാരനമണീ കൂടിയും സൃത്യന്റെ പാദങ്ങളാൽ (രശ്മികളാൽ, കരളകളാണെന്നും) സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നവരും (പ്രാർത്ഥിക്കപ്പെടുന്നവരല്ലെന്നും) അജപത്യമനോഭാതി മയിക്കുന്നുവോ (ദക്ഷപാദന്ദകത്തെ വധിക്കുന്നുവെന്നും) അങ്ങിനെയിരിക്കെ മതമസ്വീകരായി (മാനശൊര്യ സമ്പന്നരായി മൈതന്യത്തോടുകൂടി) ഇരിക്കുന്നു മേവൽ ശത്രുക്കളാൽ മൈതന്യപ്പെടുന്ന അപകാരത്തെ ഷ്ടിണിനൊന്നാണ് സധിക്കുന്നവീ?

പരമാരുടെ ധിക്കാരം മറികടന്നു മതമനുഷ്ഠനാകയാൽ അവർ അറിയാതെ വിധത്തിലും കൂടിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ളതിനെ സദൃശ്യാനം സമവധിച്ചിരിക്കുന്നു. ന്

10 ഏണാമിരയായ്യാധം ഏണാമിരയായ്യാധം വിഭവ
 (പ്രമാ
 തിരസം പ്രാണാണ പൂർവ്വം പരം കണ്യാ നിരച്ഛതി”

ശിവൻ ചന്ദ്രനേയും വിഷ്ണുനേയും എന്നവണ്ണം
 ബുദ്ധിമാനായുള്ളവൻ ഗുണഭാഗത്തും ദൈവഭാഗത്തും ത്ര
 യിച്ച് പൂർവ്വകരമിരയ (ഗുണഭാഗത്ത) ശിരസ്സുകൊണ്ടു ദ്രാ
 ണിഷയും പരമാമിരയ (ദൈവഭാഗത്ത) കണ്യാത്തിൽ തി
 രസം ചെയ്യുന്നതാണ് ചെയ്യാറുള്ളത്

ഭഗവാനായ ശിവനെയെന്ന് ഗുണപ്രകാശത്താൽ ച
 ന്ദ്രനേയും തന്മൂലം കന്യാ വിഷ്ണുനേയും തിരസം
 ക്കും പൂർവ്വകരമിരയായ്യാധം കണ്യാ വിഷ
 ണത്ത കണ്യാത്തിൽ തന്മൂലം പരമാമിരയായ്യാ
 ധം ചെയ്തിരിക്കുന്ന
 പരമയെ ബുദ്ധിമാനായുള്ളവൻ ഗുണഭാഗത്തും ദൈ
 വഭാഗത്തും സ്വീകരിച്ച് പൂർവ്വകരമിരയെ സാധിക്കുകയും
 അതിനാലിരിക്കയും അവരായ ദൈവഭാഗത്ത പൂർവ്വകര
 മായകരമിരയെ തന്മൂലം ചന്ദ്രനിൽ തന്മൂലം പര
 മം തിരസകരമിരയെ ചെയ്യാന കണ്യാത്തിൽ തന്മൂല
 മ്ക നിരയെക്കും ചെയ്യാനായെന്നതും

